

Bruxelles, 3 aprilie 2020
(OR. en)

7195/20

**Dosar interinstituțional:
2020/0051 (COD)**

WTO 67
COWEB 39
AGRI 107
UD 59
TDC 1
CODEC 248

PROPUNERE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	3 aprilie 2020
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2020) 135 final
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1215/2009 al Consiliului privind introducerea unor măsuri comerciale excepționale în favoarea țărilor și teritoriilor participante și legate de procesul de stabilizare și de asociere pus în aplicare de către Uniunea Europeană

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2020) 135 final.

Anexă: COM(2020) 135 final

Bruxelles, 3.4.2020
COM(2020) 135 final

2020/0051 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1215/2009 al Consiliului privind introducerea unor măsuri comerciale excepționale în favoarea țărilor și teritoriilor participante și legate de procesul de stabilizare și de asociere pus în aplicare de către Uniunea Europeană

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Măsurile comerciale autonome (denumite în continuare „MCA”) propuse reprezintă unul dintre instrumentele de punere în aplicare a politicii UE privind Balcanii de Vest, astfel cum este definită în cadrul procesului de stabilizare și de asociere lansat de Comisia Europeană în mai 1999. Cu ocazia reuniunii sale din 23 și 24 martie 2000 de la Lisabona, Consiliul European a declarat că acordurile de stabilizare și de asociere încheiate cu părțile din Balcanii de Vest trebuiau să fie precedate de o liberalizare asimetrică a schimburilor. O liberalizare asimetrică a schimburilor a fost prevăzută prin Regulamentul (CE) nr. 1215/2009 al Consiliului privind introducerea unor măsuri comerciale excepționale în favoarea țărilor și teritoriilor participante sau legate de procesul de stabilizare și de asociere, cu o perioadă de valabilitate care expiră la 31 decembrie 2020.

Au fost încheiate acorduri de stabilizare și de asociere între Uniune și toate părțile interesate din Balcanii de Vest; ultimul astfel de acord, încheiat cu Kosovo*, a intrat în vigoare la 1 aprilie 2016.

Având în vedere diferențele în ceea ce privește domeniul de aplicare al liberalizării tarifare în cadrul regimurilor contractuale care au fost dezvoltate între Uniune și toți participanții la procesul de stabilizare și de asociere și preferințele acordate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1215/2009, se propune prelungirea duratei de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1215/2009 până la 31 decembrie 2025.

• Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat

Propunerea este în concordanță cu sprijinul continuu al UE în ceea ce privește integrarea economică treptată a regiunii în UE și procesele individuale de aderare.

Chiar dacă cea mai mare parte a preferințelor comerciale acordate inițial entităților din Balcanii de Vest prin intermediul regimului comercial autonom sunt în prezent integrate în acordurile lor de stabilizare și de asociere încheiate cu Uniunea, preferințele limitate acordate prin prezentul regulament rămân în continuare un sprijin valoros pentru economia regională. Aceste preferințe permit suspendarea taxelor specifice aplicate în mod normal fructelor și legumelor și includerea unui contingent tarifar global pentru vin disponibil după epuizarea contingentelor naționale pentru vin respective.

Sistemul MCA-urilor a contribuit la extinderea schimburilor comerciale totale dintre UE și Balcanii de Vest, care au depășit 54 de miliarde EUR în 2018. UE este principalul partener comercial, reprezentând peste 72 % din totalul comerțului regiunii.

• Coerența cu alte politici ale Uniunii

Prezenta propunere este în deplină conformitate cu Declarația de la Sofia din 17 mai 2018, în cadrul căreia UE s-a angajat să consolideze și să intensifice implicarea sa la toate nivelurile pentru a sprijini transformarea politică, economică și socială a regiunii. Ea este, de asemenea, în concordanță cu orientările politice ale noii Comisii, care a reafirmat perspectiva europeană a Balcanilor de Vest și rolul său important în continuarea procesului de reformă în regiune.

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo.

Uniunea Europeană urmărește să promoveze pacea, stabilitatea și dezvoltarea economică în regiune și să deschidă perspectiva integrării europene.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temei juridic**

Temeiul juridic al propunerii este articolul 207 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

- **Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)**

Nu se aplică.

- **Proporționalitate**

Măsurile propuse au demonstrat că au avut un impact pozitiv asupra țărilor beneficiare prin contribuția la dezvoltarea lor economică, în special prin stabilirea unor parteneriate solide între întreprinderile din UE și producătorii locali din regiunea Balcanilor de Vest. Prin urmare, propunerea de a prelungi măsurile pentru o perioadă suplimentară de cinci ani este considerată a fi cea mai adecvată măsură pentru a asigura dezvoltarea economică susținută a partenerilor din Balcanii de Vest, evitând, în același timp, un proces foarte lung și complex de modificare a fiecărui acord comercial bilateral individual din cadrul acordurilor de stabilizare și asociere.

- **Alegerea instrumentului**

Măsurile comerciale autonome îi permit Uniunii Europene, în situații excepționale, să acorde preferințe foarte specifice și focalizate, care altfel nu ar fi acordate în contextul unui acord de liber schimb, deoarece acestea ar crea precedente care nu sunt în interesul Uniunii.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluări ex post/verificarea adecvării legislației existente**

Având în vedere domeniul de aplicare foarte limitat al măsurilor, nu s-a efectuat nicio evaluare ex post formală.

- **Consultări cu părțile interesate**

Nu au avut loc consultări formale cu părțile interesate, dar părțile beneficiare dau dovadă de un interes unanim și repetat pentru continuarea măsurilor, iar operatorii economici europeni nu au ridicat obiecții prin intermediul diferitelor platforme de comunicare create de serviciile Comisiei pentru industria UE.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Nu se aplică.

- **Evaluarea impactului**

Setul de instrumente pentru o mai bună legiferare scutește în mod explicit de evaluările impactului prelungirea protocoalelor existente cu țări terțe.

Măsurile propuse sunt puse în aplicare de aproape douăzeci de ani, dar sunt reduse în mod considerabil în prezent, având în vedere că cea mai mare parte a preferințelor au fost integrate treptat în acordurile individuale de stabilizare și de asociere dintre UE și beneficiari. În timp ce impactul estimat este considerat minim în ceea ce privește taxele vamale nepercepute de UE (aproximativ 23,5 milioane EUR pentru toți cei șase beneficiari, pe baza valorii importurilor în 2018), prelungirea perioadei de aplicare a măsurilor este considerată a fi cea mai bună garanție a angajamentului UE față de integrarea comercială a Balcanilor de Vest. Ea ar contribui, de asemenea, la asigurarea stabilității condițiilor de acces pe piață pentru operatorii economici, atât în regiune, cât și în UE.

Pe baza evaluării efectuate de Comisie în urma vizitelor pe teren în regiune, s-a dovedit că măsurile aduc beneficii unui mare număr de mici producători agricoli și mulți dintre acești producători locali au stabilit parteneriate solide cu întreprinderile din UE. În cazul în care Regulamentul (CE) nr. 1215/2009 nu va fi prelungit înainte de 31 decembrie 2020, părțile din Balcanii de Vest vor fi temporar private de acest acces liberalizat pe piață pentru principalele produse agricole (fructe și legume), care sunt deosebit de importante pentru această regiune sensibilă.

UE ar trebui să evite, prin orice mijloace, repetarea situației din 2010, când prelungirea nu a putut fi supusă la vot în timp util, generând astfel perturbări grave ale piețelor agricole din Balcanii de Vest. Cererea retroactivă de recuperare a taxelor vamale nu ar trebui să fie o alternativă, deoarece este complicată/implică multă birocrație și durează câteva luni până ca operatorii să primească rambursarea taxelor plătite. Perturbarea cadrului juridic nu numai că ar crea un prejudiciu economic imediat, ci ar transmite, de asemenea, un semnal de instabilitate și de nesiguranță a mediului de afaceri.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificare**

Întrucât măsurile propuse sunt deja puse în aplicare de aproape 20 de ani, beneficiarii sunt foarte informați și știu cum să respecte condiționalitățile prevăzute în regulament. În plus, regulamentul propus elimină alineatele care au devenit caduce pentru a actualiza regulamentul.

- **Drepturi fundamentale**

Articolul 2 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1215/2009 prevede că preferințele se acordă beneficiarilor, cu condiția ca aceștia să nu se implice în încălcări grave și sistematice ale drepturilor omului, inclusiv ale drepturilor fundamentale ale lucrătorilor, ale principiilor fundamentale ale democrației și ale statului de drept.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Propunerea de regulament nu prevede cheltuieli suplimentare de la bugetul UE. Pentru anii 2020-2025, nu vor exista alte venituri tarifare nepercepute în ceea ce privește produsele fabricate de beneficiarii actuali. Veniturile ipotetice care ar fi putut fi colectate de la noi importuri suplimentare nu sunt considerate o pierdere de venituri tarifare.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare**

În contextul reuniunilor subcomitetelor care au loc sub egida acordurilor de stabilizare și de asociere, monitorizarea și raportarea cu privire la utilizarea preferințelor bilaterale este, în mod regulat, pe ordinea de zi a discuțiilor bilaterale cu partenerii din Balcanii de Vest.

- **Documente explicative (pentru directive)**

Nu se aplică.

- **Explicații detaliate cu privire la prevederile specifice ale propunerii**

Propunerea include trei seturi de dispoziții privind:

- (1) Schimbarea denumirii a doi beneficiari pentru a reflecta cea mai recentă terminologie convenită, și anume prin înlocuirea „Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei” cu „Macedonia de Nord” și înlocuirea „teritoriului vamal al Kosovo” cu „Kosovo *”, astfel cum sunt utilizate în Acordul de stabilizare și de asociere cu UE. Pe această bază, toate trimiterile la „țări” sau „țări și teritorii” se înlocuiesc cu „părți”.
- (2) O actualizare a articolului 3 în urma modificărilor introduse prin Regulamentul delegat (UE) 2017/1464 al Comisiei din 2 iunie 2017: întrucât preferințele unilaterale pentru Kosovo au fost incluse în Acordul de stabilizare și de asociere UE-Kosovo, care a intrat în vigoare la 1 aprilie 2016, preferințele comerciale autonome nu mai vizează nicio concesiune comercială pentru produse de pescuit sau pentru carnea de vită. Prin urmare, din motive de claritate, se propune eliminarea oricăror trimiteri la aceste două categorii de produse.
- (3) O prelungire a aplicării regulamentului până la 31 decembrie 2025.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1215/2009 al Consiliului privind introducerea unor măsuri comerciale excepționale în favoarea țărilor și teritoriilor participante și legate de procesul de stabilizare și de asociere pus în aplicare de către Uniunea Europeană**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Regulamentul (CE) nr. 1215/2009¹ al Consiliului a prevăzut accesul nelimitat și scutit de taxe vamale pe piața Uniunii pentru aproape toate produsele originare din entitățile participante la Procesul de stabilizare și de asociere, în măsura și până la încheierea acordurilor bilaterale cu aceste părți.
- (2) În prezent au fost încheiate acorduri de stabilizare și de asociere cu toate cele șase părți, ultimul, încheiat între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Kosovo*, pe de altă parte, intrând în vigoare la 1 aprilie 2016.
- (3) Regulamentul delegat (UE) 2017/1464² al Comisiei a modificat Regulamentul (CE) nr. 1215/2009 pentru a elimina preferințele bilaterale acordate Kosovo, dar cu menținerea preferinței unilaterale acordate tuturor beneficiarilor din Balcanii de Vest sub forma suspendării tuturor taxelor vamale pentru produsele care fac obiectul capitolelor 7 și 8 din Nomenclatura combinată și a accesului acestora la contingentul tarifar global pentru vin de 30 000 hl.
- (4) Având în vedere aceste diferențe în ceea ce privește domeniul de aplicare al liberalizării tarifare în cadrul regimurilor contractuale care au fost dezvoltate între Uniune și toți participanții la procesul de stabilizare și de asociere și preferințele acordate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1215/2009, se propune prelungirea

¹ Regulamentul (CE) nr. 1215/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind introducerea unor măsuri comerciale excepționale în favoarea țărilor și teritoriilor participante și legate de procesul de stabilizare și de asociere pus în aplicare de către Uniunea Europeană (JO L 328, 15.12.2009, p. 1).

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo.

² Regulamentul delegat (UE) 2017/1464 al Comisiei din 2 iunie 2017 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1215/2009 al Consiliului în ceea ce privește concesiile comerciale acordate Kosovo-ului ca urmare a intrării în vigoare a Acordului de stabilizare și de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Kosovo, pe de altă parte.

perioadei de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1215/2009 până la 31 decembrie 2025.

- (5) Prelungirea perioadei de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1215/2009 este considerată a fi cea mai bună garanție a angajamentului Uniunii față de integrarea comercială a Balcanilor de Vest. Aceasta ar trebui să contribuie, de asemenea, la asigurarea stabilității condițiilor de acces pe piață pentru operatorii economici, atât în regiune, cât și în Uniune.
- (6) În plus, desemnarea a doi beneficiari trebuie să fie modificată pentru a reflecta cea mai recentă terminologie convenită.
- (7) Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 1215/2009 trebuie modificat în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (CE) nr. 1215/2009 se modifică după cum urmează:

- (1) Articolul 1 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 1

Regimuri preferențiale

- 1. Produsele originare din Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo*, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia care fac obiectul capitolelor 7 și 8 din Nomenclatura combinată pot fi importate în Uniune fără restricții cantitative sau măsuri cu efect echivalent și cu scutire de taxe vamale și de taxe cu efect echivalent.
 - 2. Produsele originare din Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia continuă să beneficieze de dispozițiile prezentului regulament, în cazurile expres menționate. De asemenea, produsele respective beneficiază de orice concesiune prevăzută în prezentul regulament care este mai favorabilă decât cea prevăzută în temeiul acordurilor bilaterale dintre Uniune și părțile respective.”.
- (2) Articolul 2 se modifică după cum urmează:
 - (a) la alineatul (1), literele (a), (b), (c) și (d) se înlocuiesc cu următorul text:

„(a) respectării definiției „produselor originare” prevăzute în Regulamentul delegat (UE) 2015/2446 al Comisiei titlul II capitolul 1 secțiunea 2 subsecțiunile 4 și 5 și în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2447 al Comisiei titlul II capitolul 2 secțiunea 2 subsecțiunile 10 și 11;
 - (b) angajamentului părților menționate la articolul 1 de a nu introduce noi taxe vamale sau taxe cu efect echivalent și noi restricții cantitative sau măsuri cu efect echivalent asupra importurilor originare din Uniune, de a nu mări nivelul taxelor în vigoare și de a nu introduce nicio altă restricție începând cu 30 septembrie 2000;
 - (c) angajării beneficiarilor într-o cooperare administrativă efectivă cu Uniunea, în scopul de a preveni orice risc de fraudă; și

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo.

(d) angajamentului părților menționate la articolul 1 de a nu comite încălcări grave și sistematice ale drepturilor omului, inclusiv ale drepturilor fundamentale ale lucrătorilor, ale principiilor fundamentale ale democrației și ale statului de drept.”.

(b) Alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„În cazul în care o parte nu respectă alineatul (1) literele (a), (b) sau (c) sau alineatul (2), Comisia poate suspenda, în totalitate sau în parte, prin intermediul actelor de punere în aplicare, dreptul părții în cauză la beneficiile acordate în temeiul prezentului regulament. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 8 alineatul (4).”.

(3) Articolul 3 se modifică după cum urmează:

(a) Alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„Pentru anumite produse vitivinicole enumerate în anexa I și originare din părțile beneficiare prevăzute la articolul 1, taxele vamale aplicabile importurilor în Uniune se suspendă pe durata perioadelor, la nivelul, în limitele contingentului tarifar al Uniunii și în condițiile indicate pentru fiecare produs și fiecare origine în anexa menționată.”.

(b) Alineatul (2) se elimină.

(4) Articolul 4 se elimină.

(5) La articolul 5, primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Contingentele tarifare prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din prezentul regulament sunt administrate de către Comisie conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/2447 al Comisiei titlul II capitolul 1 secțiunea 1.”

(6) La articolul 7, literele (b) și (c) se înlocuiesc cu următoarele:

„(b) modificările necesare ca urmare a acordării de preferințe comerciale în temeiul altor acorduri între Uniune și părțile menționate la articolul 1;

(c) suspendarea, în totalitate sau parțială, a dreptului părții în cauză la beneficiile acordate în temeiul prezentului regulament, în caz de nerespectare de către acea parte a condițiilor stabilite la articolul 2 alineatul (1) litera (d).”.

(7) Articolul 10 alineatul (1) se modifică după cum urmează:

(a) teza introductivă a primului paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Atunci când Comisia consideră că există suficiente dovezi ale fraudei sau ale neîndeplinirii obligației de a oferi cooperarea administrativă necesară verificării dovezii de origine sau constată o creștere masivă a exporturilor spre Uniune peste nivelul producției și al capacității de export obișnuite sau o nerespectare a dispozițiilor de la articolul 2 alineatul (1) literele (a), (b) sau (c) de către părțile menționate la articolul 1, Comisia poate lua măsuri de suspendare totală sau parțială a regimurilor prevăzute în prezentul regulament pentru o perioadă de trei luni, cu condiția ca, în prealabil:”.

(b) literele (b) și (c) de la primul paragraf se înlocuiesc cu următorul text:

„(b) să fi invitat statele membre să ia măsurile de precauție necesare pentru a asigura apărarea intereselor financiare ale Uniunii și/sau respectarea articolului 2 alineatul (1) de către părțile beneficiare;

- (8) (c) să fi publicat un aviz în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* declarând că există o îndoială rezonabilă privind aplicarea regimurilor preferențiale și/sau respectarea articolului 2 alineatul (1) de către partea beneficiară respectivă, capabilă să pună în discuție dreptul său de a continua să beneficieze de avantajele acordate prin prezentul regulament.”.
- (9) La articolul 12, paragraful al doilea se înlocuiește cu următorul text:
„Se aplică până la 31 decembrie 2025.”;
- (10) Anexa I se înlocuiește cu textul care figurează în anexa la prezentul regulament.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a șaptea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele

